

STICHTING MUKOMEZE

JAARVERSLAG 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Sponsorschappen	5
Sponsorschappen 2019	5
Projecten en campagnes	8
Projecten en campagnes gestart vóór 2019	8
Projecten en campagnes gestart in 2019	9
Activiteiten en media-exposure	11
Activiteiten 2019	10
Media-exposure 2019	11
Financiële verantwoording	13
Doelstellingen vanaf 2020	16
Contact informatie	17

© 2020 Stichting Mukomeze

Tekst Stichting Mukomeze (2020) - Anne-Marie de Brouwer, Freek Dekkers, Christine van Noort en Lia Kleuskens **Ontwerp & vormgeving** Gerben Snijder **Fotografie** Stichting Mukomeze **Met speciale dank aan** Alle sponsors, donoren en vrijwilligers die belangeloos hebben bijgedragen aan het werk van Stichting Mukomeze. De personen op de foto's in dit jaarverslag worden allen gesteund door of zijn werkzaam bij Stichting Mukomeze en/of onze partnerorganisatie Solace Ministries.

Wij zijn trots u het tiende jaarverslag van Stichting Mukomeze te kunnen presenteren.

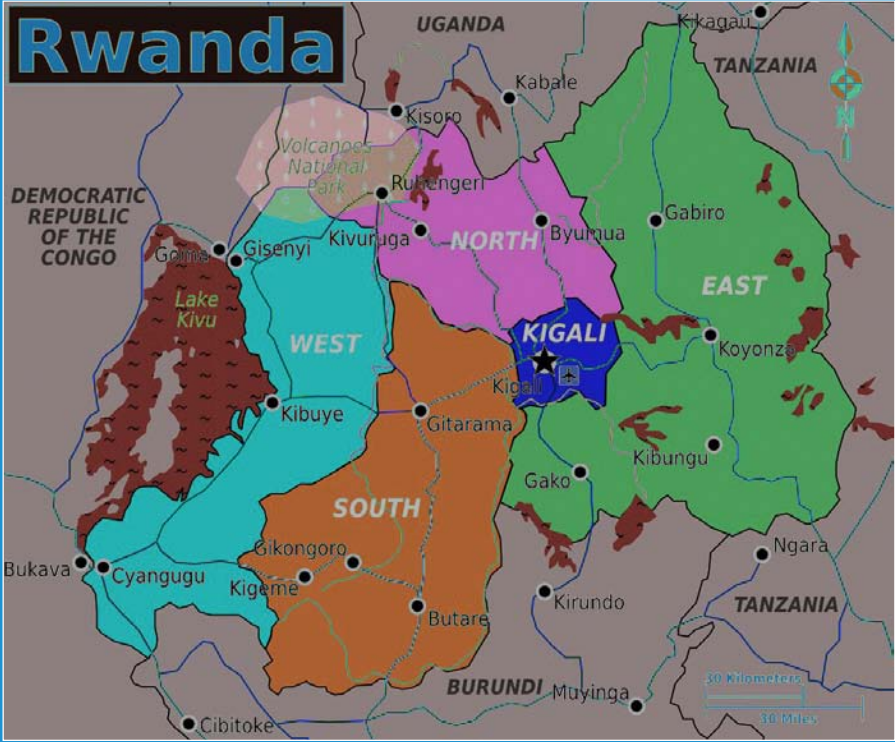
Stichting Mukomeze staat voor het 'sterken' ofwel 'empoweren' van vrouwen en mannen die in 1994 seksueel geweld tijdens de genocide tegen de Tutsi's hebben meegemaakt en daar nog dagelijks de naweeën van onderinden. Samen met hen en onze partnerorganisatie Solace Ministries in Rwanda, werken wij aan hun 'empowerment' op velerlei gebied: fysiek, psychologisch, materieel, sociaal, economisch en spiritueel. Hoewel deze vrouwen en mannen de meest verschrikkelijke dingen hebben ervaren en weinig hoop koesterden op een menswaardige toekomst, hebben wij in 2019 weer met eigen ogen kunnen constateren dat iedere vorm van support en aandacht, hoe klein ook, telt.

Het jaar 2019 stond in het teken van de presentatie rondom de impact van ons werk – samen met onze partnerorganisatie Solace Ministries in Rwanda – op de vrouwen en mannen die wij steunen. In het boek 'And I Live On' valt te lezen hoe het met deze genocide overlevenden van seksueel geweld gaat en hoe hun levens zijn veranderd in de afgelopen jaren mede dankzij de steun die zij van ons krijgen. Ook presenteerden wij de impact van ons werk op verschillende internationale conferenties en bij onze donateurs. In 2019 zagen we verder een toename van het aantal sponsorschappen en projecten. 2019 was ook het jaar waarin we afscheid namen van bestuursleden Eefje de Volder (projecten), Pinar Okür (PR) en Martine van den Heuvel (secretariaat). Zij werden opgevolgd door Lia Kleuskens die aanvankelijk als stagiaire bij ons begon (projecten) en Antoinette van der Kaa (secretariaat). Met Eefje de Volder en Pinar Okür spraken we af dat ze aanblijven als adviesraadslid; hun vele jaren van inzet voor en bekendheid met zowel Mukomeze als Solace Ministries maakt dat we hun advies voor de toekomst van ons werk goed kunnen gebruiken.

Tenslotte, voor ons is het van belang de vrouwen en mannen in ons programma net dat zetje in de rug te geven dat hen helpt op weg naar hun eigen redzaamheid. Samen met onze donateurs, sponsoren en vrijwilligers, hebben wij in ons bestaan al veel bereikt, maar het mag duidelijk zijn dat er nog veel meer vrouwen en mannen in Rwanda zijn die onze en uw steun verdienen. Wij zullen ons voor hen inzetten en hopen dat samen met u te mogen (blijven) doen.

Anne-Marie de Brouwer
Voorzitter Stichting Mukomeze

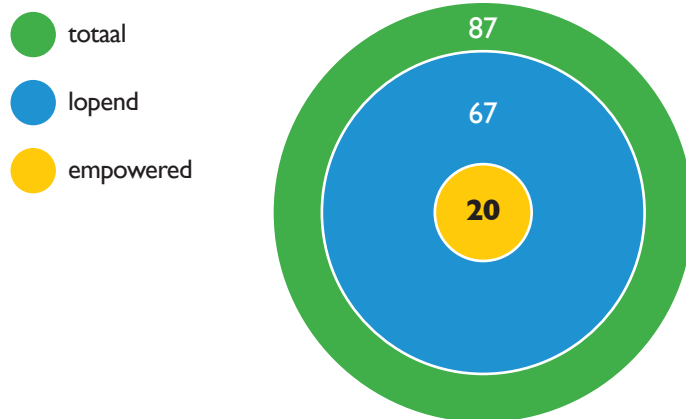

Eind 2019 werden 67 personen (64 vrouwen en 3 mannen) gesponsord door mensen uit Nederland, België, Zwitserland, Verenigd Koninkrijk en Australië (eind 2018 ging het om 57 gesponsorde personen). Sinds de oprichting van de stichting zijn de sponsorschappen van 20 personen beëindigd, voornamelijk vanwege hun 'empowerment' (ons doel). Dit betekent dat, eind 2019, in totaal (lopende sponsorschappen en afgesloten sponsorschappen) 87 personen gesteund zijn door het Mukomeze sponsorship programma (in 2018 was dit aantal 77). De grote stijging is veelal te danken aan een aantal organisaties die ervoor heeft gekozen een vrouw/man voor een aantal jaren te sponsoren.

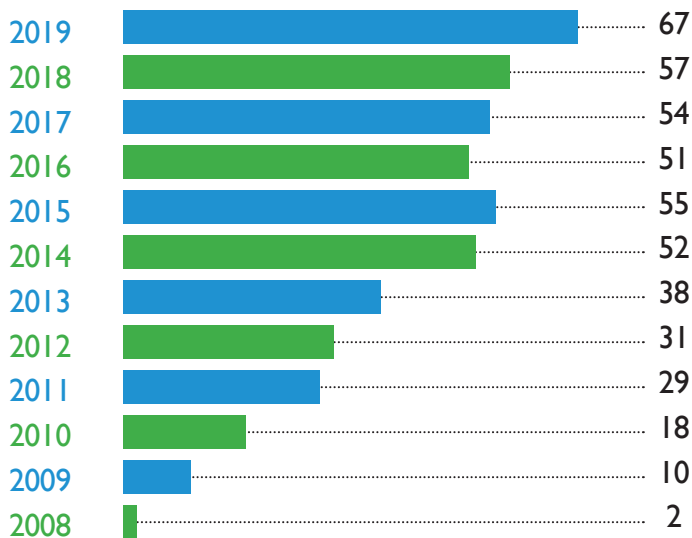
De aanwending van de sponsorbijdragen door Rwandese genocide overlevenden van seksueel geweld is divers. Denk hierbij aan het volgen van een opleiding, het repareren van hun huis, het betalen van schoolmaterialen en schoolgelden voor hun kinderen en/of de wezen voor wie zij zorgen, het kopen van een geit of een koe en het opzetten van een bedrijfje om in eigen inkomsten en basisbehoeften te kunnen blijven voorzien. Het uiteindelijke doel is om weer op eigen benen te kunnen staan.

In 2019 is er een totaalbedrag van €22.694 aan sponsorschappen besteed (in 2018 was dit een bedrag van €20.800).

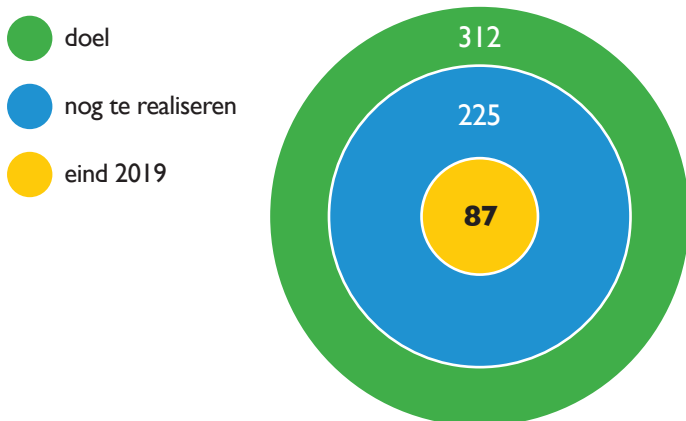
Sponsorschappen totaal 2019

Lopende sponsorschappen

Totaal aantal sponsorschappen te behalen

'I first greet you, God be praised. I wish you a happy New Year 2019. We wish you prosperity and blessings from God. I started the New Year with no problem. I thank God for that. We have had food to eat and school requirements with the help of the support that you send to me. I am always thankful that God has brought you in my life. It has started to rain and we are yet to plant our crops. I wish you a happy New Year again. Blessings from above.'

*Brief van een gesponsorde vrouw aan haar sponsor
(januari 2019)*

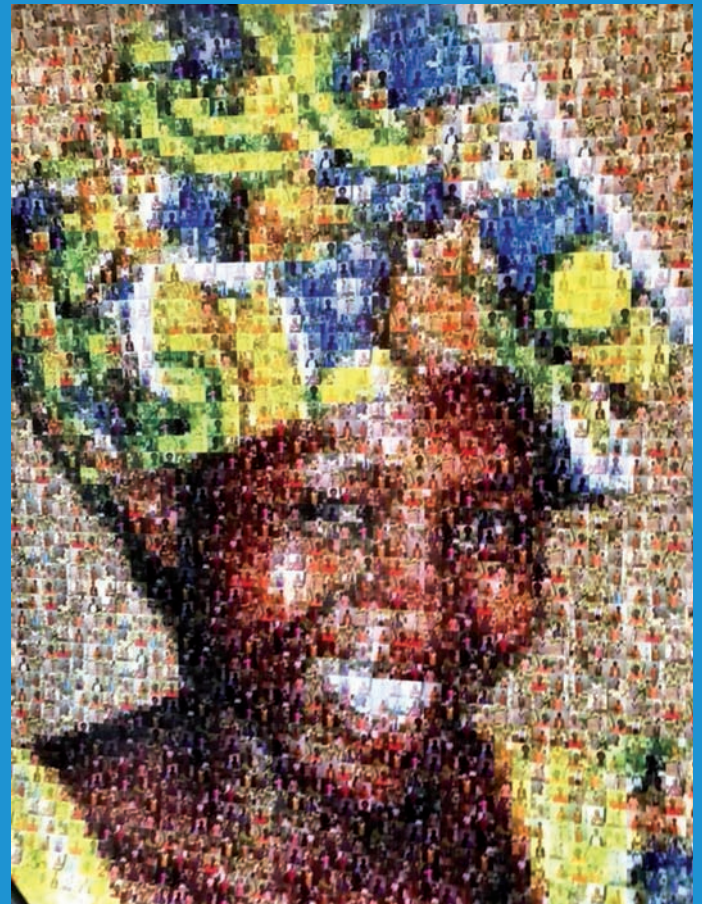

Wat goed ging in 2019

- Een stijging van het aantal sponsorschappen (in vergelijking met 2018). Dit komt doordat wij nu, naast individuen, ook een aantal organisaties aan ons hebben weten te binden voor het aangaan van sponsorschappen.
- Een stijging van het aantal sponsorschappen voor mannen doordat zij zich uitspreken over het seksuele geweld dat zij hebben moeten ondergaan.
- Het verder door ontwikkelen van het contact tussen sponsor en gesponsorde vrouw/man op nieuwe, modernere manieren (bijvoorbeeld via korte video's).
- Het ontwikkelen van een manier om nog beter de 'empowerment' van de overlevenden te kunnen meten.
- Met de personen in het sponsorschap programma gaat het stukken beter dan voor de aanvang van het sponsorschap. Zij bevinden zich op de goede weg naar hun 'empowerment'.

Wat beter kan in 2020

- Werven van meer sponsors middels een actievere en gerichte campagnevoering. Hierbij is ook van belang dat potentiële sponsors geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een gedeeltelijke sponsoring van een Rwandese vrouw (dus een deel van € 30 per maand).
- Samen met onze partnerorganisatie blijven bespreken hoe 'empowerment' van genocide overlevenden van seksueel geweld op de beste en snelste manier bereikt kan worden en hoe hierover het beste afspraken te maken met de gesponsorde vrouwen zelf.
- Nadenken over hoe we vrouwen die uit het sponsorschap programma gaan wegens empowerment kunnen blijven volgen en aan ons kunnen blijven binden.
- Implementatie van een nieuwe contact vorm tussen sponsor en overlevende (bijv. via korte filmpjes).
- Implementatie van een nieuwe vorm van meten van 'empowerment' van een overlevende.

Projecten

Projecten gestart vóór 2019: afgesloten of nog lopend in 2019

Masterprogramma studenten

Twee studenten hebben middels fondsen van Stichting Westeinde hun bachelor en eerste jaar van hun tweejarige master succesvol kunnen afronden. Voor het laatste jaar van de master was Mukomeze op zoek naar een nieuwe donateur. Na deze gevonden te hebben heeft een van de studenten uit 2015 met succes haar master afgerond. De andere student is later van start gegaan. Door persoonlijke omstandigheden heeft ze niet af kunnen studeren in 2019. Naar alle waarschijnlijkheid zal de student afstuderen in 2020.

Universiteitsproject III

In december 2019 heeft een studente haar bachelor-diploma behaald in 'Economics and Business Studies' aan Kigali Independent University. Deze studente heeft dankzij een individuele sponsor in 2018 haar studie kunnen hervatten en het laatste jaar kunnen afronden. De studente heeft ambities om verder te studeren en ook haar masterdiploma te behalen.

Koeienproject III

In 2017 hebben we een derde koeienproject op kunnen starten door middel van een donatie van een natuurlijk persoon en het Loosco Fonds. Het houden van koeien in Rwanda vergroot de economische positie en onafhankelijkheid van vrouwen en helpt in het doorbreken van sociale isolatie. Er zijn in totaal 15 koeien verdeeld in zes verschillende gemeenschappen: Runda, Rustaria, Gitinda, Mugina, Nyamagabe. Dit project is afgerond in 2019.

Empowerment through well-being

Met behulp van een donatie van de Soroptimistclub International Flevoland is in 2018 het project 'empowerment through well-being' opgezet. Voor dit project zijn 13 vrouwen geselecteerd die door ziekte of andere calamiteiten ondersteuning nodig hadden. De vrouwen zijn voorzien van eenmalige noodhulp, gericht op onder andere het renoveren of repareren van huizen, kopen van medicijnen of het betalen van schoolrekeningen.

Solace Ministries heeft deze 13 vrouwen geselecteerd op basis van de grootte en nood van de hulpvraag. Deze eenmalige donatie heeft de vrouwen een steuntje in de richting van empowerment gegeven. Het programma is in december 2019 afgerond.

Kaduha

De Kaduha gemeenschap ligt in het zuidelijke deel van Rwanda en is door de grote afstand van Kigali en de kwaliteit van de wegen slecht te bereiken. In 2018 heeft Mukomeze een donatie ontvangen van Soroptimistclub de Merwekring en hebben we een gemeenschapsontwikkelingsproject op kunnen zetten. Hierdoor hebben 306 leden van de gemeenschap een jaar lang een zorgverzekering af kunnen sluiten. Voor 17 families hebben we sanitaire voorzieningen kunnen repareren en 21 gezinnen hebben een lening af kunnen sluiten voor landbouwactiviteiten. Dit project wordt begin 2020 afgerond.

Microkredieten

Door een doorlopende donatie van Stapelfinancieringen, wordt er sinds begin 2018 elke maand een bedrag beschikbaar gesteld ten behoeve van vrouwen in de sponsorschappen die een eigen bedrijfje willen starten of een bestaand bedrijf willen verbeteren. Met deze donatie worden de vrouwen ondersteund in het behalen van financiële onafhankelijkheid en zelfvoorzienendheid. Naast de leningen, nemen de vrouwen ook deel aan een training in 'business management and saving system', door Solace Ministries. In het jaar 2019 hebben in totaal 12 vrouwen een lening mogen ontvangen. Het project zal door blijven lopen in het volgende jaar.

Het Tilburgs-Rwandeës Bèkske

In 2017 is het koffieproject 'Het Tilburgs-Rwandeës Bèkske' gestart dat in maart 2019 is overgaan in een nieuwe ondernemingsvorm onder de naam 'Het Bèkske: Rwandan Empowerment Coffee.' Mukomeze is voor 25% aandeelhouder. Naast dat een groot deel van de opbrengsten teruggaat naar de Rwandese koffieverbouwers, hebben zij dus ook een stem in de onderneming (via Mukomeze) voor wat betreft de winstverdeling (zie verder onder 'financiële verantwoording').

Projecten gestart in 2019

Master support studenten II

Door een donatie van een individuele donateur, hebben we in 2019 ook een nieuw master project kunnen starten. In dit project hebben drie studentes (die eerder hun bachelor hebben kunnen halen met behulp van een andere donateur) in december een start kunnen maken met hun masteropleidingen: twee zijn gestart met de studie professional accounting en de ander heeft gekozen voor een master in 'Business Administration'. Het project zal doorlopen tot december 2021. Ondanks de blijvende littekens van de genocide, zijn de vrouwen dankbaar en gelukkig dat ze de kans hebben gekregen om te starten met hun masters.

Koeien-project

Door een donatie van een van onze sponsors, hebben we in 2019 een koe kunnen schenken aan één van de vrouwen in onze sponsorschappen. De koe zal haar ondersteunen in haar empowerment. De vrouwen dienen een cursus te volgen, zelf een koeienstal te bouwen en voor de voedergewassen te zorgen. Om de duurzaamheid van het project te bevorderen, staan de vrouwen daarnaast het eerste vrouwelijke kalf af aan een andere vrouw uit de gemeenschap waar ze wonen. Dit project is in 2019 afgerond.

Micro-lening Muyira

In de zuidelijke gemeenschap Muyira hebben we door een donatie van twee personen een micro-lening project op kunnen zetten. In dit project wordt een systeem ontwikkeld om de voedselzekerheid te verbeteren in deze arme gemeenschap. Er worden trainingen gegeven alvorens de vrouwen leningen kunnen ontvangen voor landbouw en kleine bedrijven. Er worden ongeveer 14 leningen uitgegeven voor landbouw en 5 voor kleine bedrijven. De leningen worden terugbetaald binnen 8 tot 10 maanden, waarna andere vrouwen de kans krijgen om een lening af te sluiten. Dit project zal doorlopen tot en met 2020.

Universiteitsproject III

Met behulp van een donatie van de organisatie Impact, hebben we in 2019 ook twee studenten kunnen laten starten met hun bachelor opleiding. Deze jongens/mannen zijn in tegenstelling tot onze gebruikelijke doelgroep, kinderen van overleden moeders die in ons sponsorschapsprogramma zaten. Tijdens een bezoek aan Solace Ministries voor het boek 'And I Live On', hebben we de nood en hulpvraag van deze jongens gesignaleerd. Het project zal doorlopen voor de komende drie jaar.

In 2019 is er in totaal €12.095 aan projecten besteed (in 2018 was dit bedrag €12.110)

Projecten

Wat goed ging in 2019

- Onze projecten in 2019 dragen bij aan 12 van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (VN). Dit zijn doelen opgesteld door de VN en dienen als een blauwdruk voor organisaties en een dringende oproep tot het ondernemen van actie voor alle landen. Onze projecten zijn gevarieerd en dragen bij op uiteenlopende vlakken: van educatie, tot het creëren van meer voedselzekerheid, tot het bevorderen van gezondheid en hygiëne.
- Na een bezoek van Mama Lambert aan Nederland, waarin we met haar de projecten en sponsor-schappen hebben besproken, is het belang van onze sponsorschappen nog een keer extra bevestigd. Hierna hebben we besloten om een nieuw soort project op te gaan zetten waarin het sponsorschap in een nieuw jasje werd gestoken ('empowerment-project'). Op deze manier kunnen we nog meer vrouwen persoonlijk bereiken en ondersteuning bieden in hun weg naar empowerment.
- Met de projecten die afgerond zijn in 2019 hebben we een succesvol resultaat behaald. We hebben voornamelijk ingezet op projecten die reeds bestaan en bewezen succesvol te zijn.
- Waar we vorig jaar nog als verbeterpunt opstelde dat we meer verantwoording wilde leggen bij onze partnerorganisatie in het opstarten en monitoren van de projecten, werd dit in 2019 goed opgepakt.

Wat beter kan in 2020

- Zoals eerder vermeld werd het opstarten en monitoren van de projecten in 2019 nauwkeurig opgepakt door onze partnerorganisatie. Echter, werd de communicatie van de monitoring richting Mukomeze nog wel eens vergeten. Dit zorgde met enige regelmaat in vertraging van de update rapportages en eindrapportages naar de sponsors, maar ook vertraging in het project zelf. Ook Mukomeze zelf heeft hier ook nog een slag te winnen. In 2020 kunnen we vanuit beide kanten proberen te werken aan een sterkere communicatie en kortere lijntjes.
- In een van de projecten in 2019 zijn, naast onze gebruikelijke doelgroep (overlevenden van seksueel geweld tijdens de genocide tegen de Tutsi) ook enkele andere genocide overlevenden gesteund. Ondanks het feit dat de hulp goed is terechtgekomen, kan dit wijzen op gebrekkige communicatie. Derhalve is ook hier ruimte tot verbetering.
- In 2019 hebben we gezamenlijk nagedacht over innovatie en modernisering van onze projecten. Deze trend zullen we in 2020 doorzetten, zodat we blijven vernieuwen.

Activiteiten 2019

Hieronder volgt in chronologische volgorde de activiteiten die in 2019 plaatsvonden en waar Stichting Mukomeze bij betrokken was. Voor een uitgebreidere uitleg van deze activiteiten verwijzen we naar onze website en/of Facebook pagina. Voor activiteiten, zoals lezingen, vragen wij een onkostenvergoeding en/of bijdrage, die vervolgens weer ten goede komt aan de vrouwen en mannen in Rwanda.

6 februari 2019

Presentatie in Hardinxveld-Giessendam over de resultaten van het gemeenschapsproject dat Soroptimistclub Merwekring heeft gesponsord.

Maart 2019

Het Tilburgs-Rwandees Bèkske wordt een eigen onderneming: Bèkske: Rwandan Empowerment Coffee. Doel is nog steeds om zoveel mogelijk gelden terug te laten vloeien naar de koffie verbouwers in Rwanda.

25 maart 2019

Aanwezig bij de vintage modeshow in Gorinchem van de Soroptimistclub Merwekring, waarvan de opbrengsten onder andere naar Mukomeze gaan.

7 april 2019

Aanwezig, samen met Mama Lambert (de traumatherapeute van onze partnerorganisatie in Rwanda) in Den Haag bij de 25e herdenking van de genocide tegen de Tutsi's in Rwanda georganiseerd door de Rwandese Ambassade in Nederland. De getuigenis van Mama Lambert werd getoond via video.

17 april 2019

Presentatie tijdens een internationale conferentie vanwege de 25e herdenking in het Vredespaleis in Den Haag van het boek 'And I Live On: The Resilience of Rwandan Genocide Survivors of Sexual Violence' door Mama Lambert, Anne-Marie de Brouwer en Eefje de Volder, waarin getuigenissen staan van genocide overlevenden die wij steunen. Het boek is een vervolg op 'The Men Who Killed Me' en werd aangeboden aan Adama Dieng, VN Speciaal Adviseur op het gebied van de voorkoming van genocides.

26 april 2019

Ria Dekkers-Nooren en Hans Dekkers ontvangen een Koninklijk lintje voor al hun vrijwilligerswerk, waaronder dat van Mukomeze.

11 juni 2019

Aanwezig in Goirle bij Sterk Huis samen met Antoinette van der Kaa (Sterk Huis) om wat meer te vertellen over het werk van Mukomeze en het Bèkske: Rwandan Empowerment Coffee: koffie die vrouwen die de koffie verbouwen in Rwanda steunt.

17 juni 2019

Presentatie over ons werk bij Soroptimistclub Utrechtse Heuvelrug in Doorn en over het project dat zij steunen: vrouwen empoweren middels micro-kredieten, sanitaire voorzieningen en medische verzekeringen.

28 juni 2019

Ontmoeting met Suzanne Mol van Stichting Mundico in Tilburg. Mukomeze heeft van Stichting Mundico een generuze gift in ontvangst mogen nemen. Van dit geld kunnen we een vrouw en haar gezin 5,5 jaar ondersteunen op haar weg naar empowerment.

16 augustus 2019

Mama Lambert ontvangt de 'Voice Achievers Award 2019' in de categorie 'community service' in Nairobi, Kenia, voor haar geweldige levenswerk voor genocide overlevenden in Rwanda.

13 september 2019

Afscheid, na 9 jaar, van twee bijzondere bestuursleden, Eefje de Volder en Pinar Okür. Zij hebben zich al die jaren enorm ingezet voor de vrouwen in Rwanda. Gelukkig blijven ze bij Mukomeze als Adviesraadsleden.

November 2019

Mama Lambert is uitgenodigd door de Universiteit van Luik om te spreken over haar counseling werk van vrouwen die kinderen hebben gekregen uit de verkrachtingen tijdens de genocide. Mama Lambert steunt zowel de vrouwen als deze kinderen middels counseling.

Media-exposure

Media-exposure 2019

Hieronder volgt in chronologische volgorde de media berichten in 2019 en Stichting Mukomeze werd vermeld. Links naar deze artikelen zijn te vinden op onze website en/of onze Facebook pagina. Daarnaast brengen we zelf nieuwsbrieven uit, welke tevens op onze website en/of Facebook pagina te vinden is.

- NOS, 'Mama Lambert overleefde genocide Rwanda en helpt nu andere slachtoffers', 7 april 2019.
- NOS 20:00 uur journaal, Mama Lambert vertelt haar verhaal van overleven en wederopbouwen van haar land (interview met Mama Lambert), 7 april 2019.
- CNN, 'Genocide survivor: I was too young to be widowed' (interview met Denise Uwimana, adviesraadslid Mukomeze), 7 april 2019.
- NPO Radio 1, Interview met Mama Lambert, 7 april 2019.
- Univers, '25 years after the genocide, Rwandans look back: 'We must forgive, but never forget'', 23 april 2019.
- Patrick Cammaert (opgetekend door Esther Bootsma), 'Kijk niet weg', juni 2019 (met korte verwijzing in het boek naar Mukomeze).
- Libelle, 'Ik ben Nederland zo dankbaar, daarom wil ik iets terugdoen', September 2019, met verwijzing naar vrijwilligerswerk van bestuurslid Christine van Noort eerder in de Libelle.

Invitation to celebrate with me

THE VOICE ACHIEVERS AWARD 2019

CONFIRMED AWARD RECIPIENT

Beata Mukarubuga (Mama Lambert)
African Community Service Award

TIME: 6PM PROMPT | DATE: AUGUST 16TH 2019
VENUE: LOIUS LEAKEY HALL, NATIONAL MUSEUM, NAIROBI, KENYA
Red carpet reception | Dress Code: Corporate - Black tie

Tickets are available online/direct ticket sales
Mpesa Pay Bill: 888600 | AC No: 1010010171732
www.thevoiceachieversaward.com

Wat goed ging in 2019

- Mensen betrokken bij ons werk zetten zich in en/of genereren aandacht voor ons werk middels de media, boeken/tijdschriften, en het houden/organiseren van een lezing.
- Dit jaar is het vervolg op 'The Men Who Killed Me' uitgekomen, namelijk 'And I Live On'. Een boek waarin de verhalen van genocide overlevenden die wij steunen zijn opgenomen, zowel hun verhalen uit 2008 als 10 jaar later; in 2018. Hun enorme veerkracht spreekt hieruit voort alsmede de positieve impact van ons werk samen met Solace Ministries om hen het duwtje in de rug te geven dat zij nodig hebben.
- We hebben enkele presentaties gegeven bij donateuren om hen te informeren over de impact van de projecten die zij steunen.
- We hebben over de impact van ons werk verteld tijdens belangrijke internationale conferenties.
- Het belang van het werk dat onze vrijwilligers en medewerkers bij Solace Ministries doen is niet onopgevalen gebleven; twee vrijwilligers van Mukomeze en een medewerker van Solace Ministries kregen hoge onderscheidingen dit jaar.
- In de media is er ruimschoots aandacht voor het werk van Stichting Mukomeze, waaronder interviews op nationale TV en radio.

Wat beter kan in 2020

- Als organisatie zelf een nog gericht beleid uitstippelen voor activiteiten waaraan we zouden willen deelnemen of die we zouden willen organiseren en daarbij onze tijd en middelen goed inzetten.
- Meer aansluiting zoeken bij netwerken die complementair werk voor Stichting Mukomeze kunnen verrichten.
- Actiever en doelgerichter vrijwilligers inzetten om activiteiten mee te organiseren of aan deel te nemen en dit niet alleen bij bestuursleden neerleggen.
- De communicatie over onze activiteiten aan geïnteresseerden professionaliseren en uitbreiden, o.a. via social media, de website en nieuwsbrief.

Toelichting op de inkomsten

De reguliere inkomsten van Stichting Mukomeze zijn in 2019 gestegen ten opzichte van 2018 (+€10.403; +31%). Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een zeer sterke stijging van de sponsorschapsinkomsten (+€8.406; +48%) en in mindere mate door een toename van de project donaties (+€2.785; +30%). De vrije donaties zijn iets afgenomen (-€788; -13%). De sponsorschapsinkomsten zijn in 2019 relatief hoog door een aantal eenmalige sponsorschapsdonaties voor een langere periode, voornamelijk van organisaties (+€9.341); de reguliere sponsorschapsinkomsten zijn helaas juist afgenomen door het wegvalLEN van een grote sponsor (-€935), al is het aantal sponsorschappen in 2019 gelukkig wel fors gegroeid. De groei in de project donaties zijn met name gestegen als gevolg van twee nieuwe universiteitsprojecten en een donatie voor zakelijke en agrarische micro-kredieten t.b.v. de Muyira-gemeenschap.

In 2019 zijn er, net als in 2018, nagenoeg geen lezingen en daarmee inkomsten geweest uit de verkoop van Rwandese handicrafts (enkel ter ondersteuning van de vrouwen in Rwanda (en van onze presentatie-activiteiten) en daarmee zonder direct winst oogmerk voor Mukomeze).

In 2017 is het koffieproject 'Het Tilburgs-Rwandeës Bèkske' gestart. De inkomsten voor dit project in 2018 en 2019 bestaan voornamelijk uit de verkoop van de Rwandese koffie in Nederland in het kader van dit project. Omdat dit een groot en voor de stichting bijzonder project betreft, waarvoor een deel van de activiteiten ook in Nederland plaatsvindt, is ervoor gekozen om dit project qua inkomsten en uitgaven apart op te nemen en in de loop van 2019 is dit ook als zelfstandig project verder gegaan (zie ook de toelichting op de uitgaven). De overige inkomsten in 2019 houden volledig verband met een van derden ontvangen bijdrage aan een reis naar Rwanda van één van onze bestuursleden i.h.k.v. de productie van een promotiefilm voor de stichting (de reiskosten zijn geboekt onder overige uitgaven). In 2018 kwamen deze inkomsten vooral uit de verkoop van boeken via Mukomeze.

Toelichting op de uitgaven

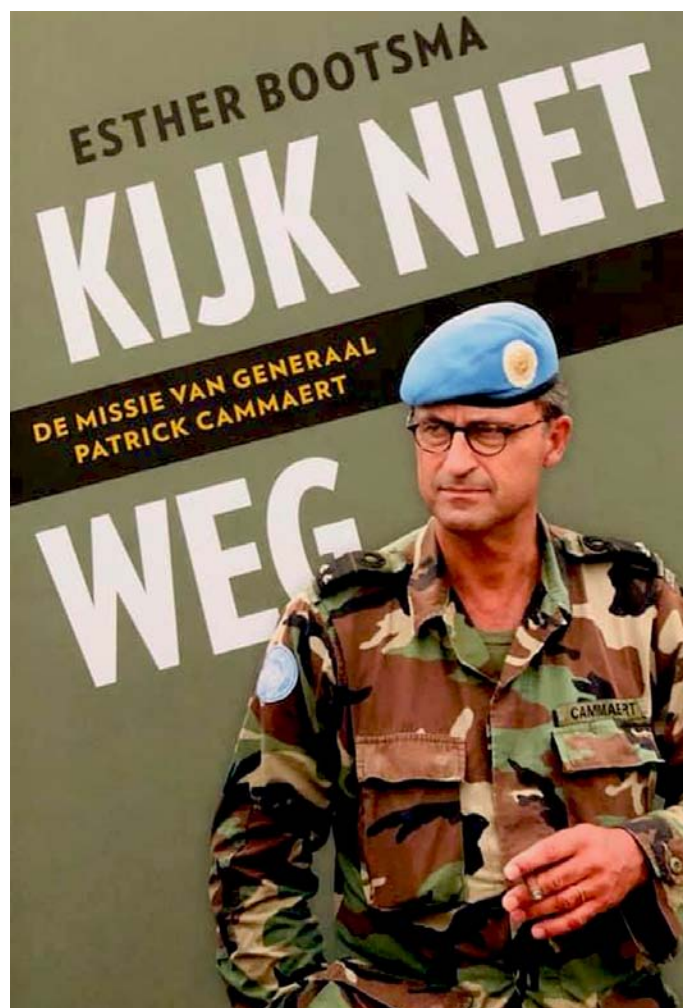
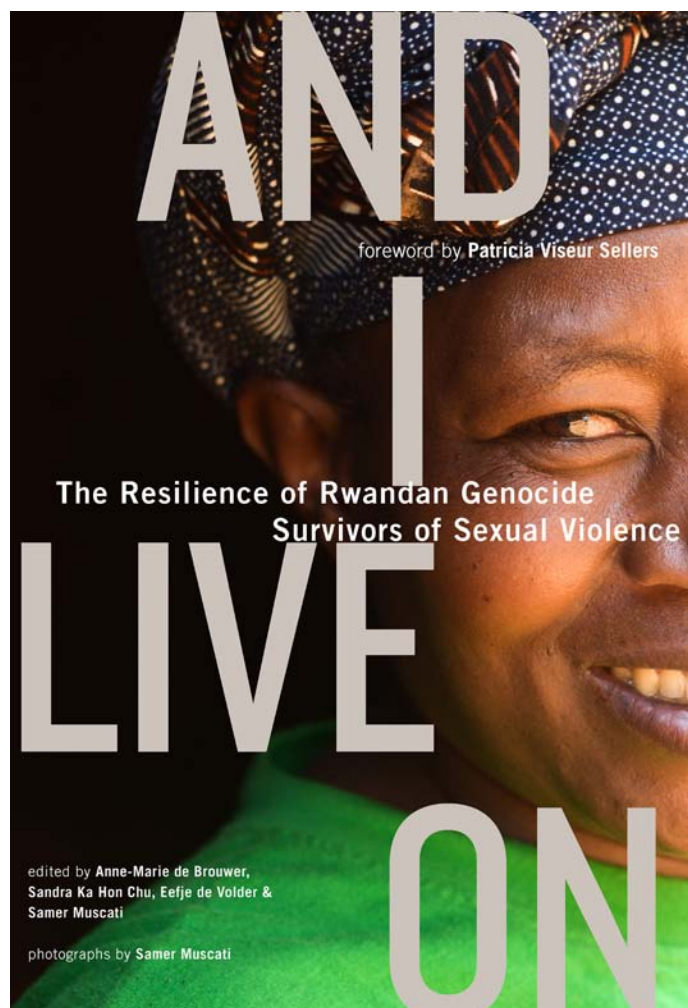
De bijdragen aan Rwanda zijn in 2019 met 5% (€1.845) gestegen ten opzichte van 2018. Het aantal sponsorschappen is gedurende 2019 flink gestegen, van 57 naar 67 (+€1.894; +9%). De projectuitgaven zijn ondanks de gestegen projectdonaties nagenoeg gelijk gebleven in 2019 t.o.v. 2018 (-€15; -0%), maar dit wordt vooral veroorzaakt door de timing van inkomsten en uitgaven voor projecten. In 2019 is er ten behoeve van zeven projecten geld overgemaakt naar Solace Ministries; in 2018 waren dit er zes. De algemene vaste bijdragen ten behoeve van onze partnerorganisatie Solace Ministries zijn bedoeld ter ondersteuning van de Mukomeze-activiteiten ter plaatse en deze zijn in 2019 ook op het niveau van 2018 gebleven (-€34; -1%). Ten behoeve van het koffieproject betroffen de uitgaven in 2018 vooral de inkoop van de 500 kg koffie, de kosten van de koffiebrander en verzendkosten van de koffie binnen Nederland. Ook heeft het projectteam in 2018 Rwanda bezocht. In 2019 liepen de brand- en verzendkosten in eerste instantie nog door, maar toen de eerste partij i.h.k.v. project was verkocht, is besloten om - met name vanwege de grotendeels commerciële aard van de activiteiten - de koffieverkoop onder te brengen in een eigen BV, Het Bèkske: Rwandan Empowerment Coffee. Om uitdrukking te geven aan het feit dat deze rechtspersoon een spin-off is van stichting Mukomeze en dat de vrouwen in Rwanda een belangrijke stakeholder zijn en blijven bij deze activiteit, heeft de stichting voor €5000 een aandelenbelang van 25% in deze BV genomen. Dit bedrag was ook nog over binnen het budget van het koffieproject. Wij zijn van mening hiermee een mooie afronding aan het project binnen de stichting te hebben gegeven, met perspectief voor de toekomst voor de vrouwen in Rwanda.

¹ Verschillen tussen inkomsten en uitgaven binnen een jaar en tussen jaren komen voor een belangrijk voort uit verschillen in het tijdstip van inkomsten (eenmalig, maandelijks of jaarlijks) en uitgaven (op kwartaalbasis). Dit speelt met name bij buitenlandse sponsoren (om transactiekosten te besparen) en bij projecten.

De overige uitgaven in 2018 hielden verband met een eenmalige bijdrage aan de Nederlandse stichting Impact ten behoeve van de realisatie van het boek 'And I Live On'; dit boek is in april 2019 uitgekomen. De overige uitgaven in 2019 hielden nagenoeg volledig verband met de reis van een bestuurslid naar Rwanda i.h.k.v. de productie van een promotiefilm (zie ook de toelichting bij de overige inkomsten).

Toelichting op de overhead-ratio en het resterend saldo

De overheadkosten waren in 2019 ruim lager dan in 2018 (-€1.015; -52%). De belangrijkste oorzaak hiervan zijn de kosten voor de receptie die in mei 2018 is georganiseerd om het 10-jarig jubileum van Mukomeze te vieren. Door deze hoge kosten in 2018 liggen de overheadkosten (waaronder ook bank- en transactiekosten, portokosten, reiskosten, webhosting, KvK) eind 2019 met 3,14% nog altijd boven de zelf geformuleerde grens van 3% van de reguliere inkomsten (3,29% eind 2018). De overhead-ratio voor 2019 zelf is 2,16% ten opzichte van 5,88% in 2018. Deze jaar-ratio is overigens erg gevoelig voor timing van inkomsten. Het totaalsaldo van de bankrekeningen per eind 2019 is met € 17.619 nog steeds behoorlijk, maar zoals eerder aangegeven bij de inkomsten is dit saldo in 2019 vooral hoog gebleven door eenmalige sponsorschapsdonaties ten behoeve van sponsorschappen die qua uitgaven de komende jaren nog zullen doorlopen. Het vrij te besteden saldo bedroeg eind 2019 naar schatting ca. € 8.000. Mukomeze streeft er steeds naar dit vrije saldo niet te ver te laten oplopen en probeert daarvoor tijdig zinvolle bestemmingen te vinden, vaak in aanvulling op de reeds lopende activiteiten.

	2018	2019
Inkomsten		
Sponsorschappen (RI)	€ 17.690	€ 26.096
Projecten (RI)	€ 9.360	€ 12.145
Reguliere donaties (RI)	€ 600	€ 660
Eenmalige donaties (RI)	€ 5.679	€ 4.832
Campagnes (RI)	€ -	€ -
Handycrafts	€ -	€ 65
Tilburgs-Rwandeës Bèkske	€ 8.345	€ 1.694
"The men who killed me"	€ -	€ -
Rente	€ 4	€ 2
Overig	€ 132	€ 1.200
	€ 41.809	€ 46.693
Uitgaven		
Sponsorschappen	€ (20.800)	€ (22.694)
Projecten	€ (12.110)	€ (12.095)
Campagnes	€ -	€ -
Algemene bijdragen	€ (3.684)	€ (3.650)
Handycrafts	€ -	€ -
"The men who killed me"	€ -	€ -
Tilburgs-Rwandeës Bèkske	€ (10.184)	€ (8.140)
Overig	€ (5.024)	€ (1.250)
Stichtingspakket Rabobank (OH)	€ (260)	€ (126)
Reiskosten (OH)	€ (202)	€ (243)
Administratieve kosten (OH)	€ (1.498)	€ (576)
	€ (53.762)	€ (48.774)
Saldo van inkomsten en uitgaven	€ (11.953)	€ (2.081)
Saldo lopende rekening 31-12	€ 19.671	€ 17.590
Ratio Overhead kosten (OH) / Reg. Inkomsten (RI)*	3,29%	3,14%
Waarde Aandelen Bèkske Bv	€ -	€ 5.000

Doelstellingen vanaf 2020

Sponsorschappen

- Zelf actiever en gericht sponsorships onder de aandacht van potentiële sponsors brengen, waaronder organisaties, en waarbij gewerkt wordt met een interne doelstelling per jaar. Hierbij moeten we ook gedeeltelijke sponsoring meer onder de aandacht brengen.
- Duidelijker zoeken naar de manier waarop overlevenden het beste en snelste traject naar empowerment kunnen afleggen en hoe dit besproken kan worden met de overlevenden.
- Nadenken over hoe we vrouwen die uit het sponsorschapsprogramma gaan kunnen blijven volgen en aan ons kunnen blijven binden.
- Het in 2019 gemaakte plan van een nieuwe manier om 'empowerment' te meten implementeren bij Solace Ministries.
- Het in 2019 gemaakte plan van een nieuwe manier van contact tussen sponsor en overlevende implementeren bij Solace Ministries.

Projecten

- Inzetten op het aanwenden van nieuwe projecten in overeenstemming met de capaciteit van het bestuur van Mukomeze.
- Meer verantwoording voor het houden aan deadlines en monitoren van projecten bij onze partnerorganisatie leggen.

Activiteiten

- Gericht keuzes maken in de activiteiten die we willen ontplooiën of waar we aan willen deelnemen, met inachtneming van de doelgroepen die we willen bereiken en de tijd en middelen die we daarvoor beschikbaar hebben.
- Aansluiting zoeken bij netwerken die complementair werk voor Stichting Mukomeze kunnen verrichten, zodat niet al het werk primair bij Mukomeze ligt.
- Nadenken over het verder ontwikkelen van innovatieve en creatieve activiteiten (e.g. sponsorlopen).

Communicatie

- De communicatie over onze activiteiten professionaliseren en uitbreiden, o.a. via social media en de nieuwsbrief.
- Een nieuwe website ontwikkelen en professionaliseren (e.g. teksten inkorten).
- Onderwerpen die interessant zouden kunnen zijn voor de media actiever onder de aandacht brengen.
- De vacature voor communicatie vullen.

Samenwerking partnerorganisatie

- Verbeteren van de snelheid en efficiëntie van de follow-up en verantwoording betreffende de sponsorschappen en projecten.
- Het begrip 'empowerment' samen met onze partnerorganisatie duidelijker definiëren.

Financiële doelstellingen

- Continue instroom van algemene donaties, om op deze manier flexibeler te zijn in de uitvoering van onze activiteiten in Rwanda.
- Vergroten van de inkomsten, ook met het oog op de dekking van noodzakelijke kosten die in Nederland gemaakt moeten worden (e.g. kosten voor monitoring dekken, kostenvergoedingen).
- Maandelijks een target halen voor de sponsorschappen en voor het binnenhalen van de jaarlijkse nieuwe sponsorschappen.
- De activiteiten die we ondernemen/aan deelnemen ook actiever koppelen aan (potentiële) inkomsten.

Bestuur

- Goede, continue bezetting op alle bestuursfuncties.
- Goede, efficiënte aanwending van de tijd en middelen bij de keuzes die we maken. Hierbij hoort een duidelijke taakverdeling en het werken met deadlines.
- Verdere professionalisering als organisatie bij: keuzes maken om op een goede manier te kunnen doorgroeien als organisatie, een strategisch en financieel jaarverslag opstellen, en mogelijke partners benaderen om ons netwerk te vergroten.
- Actiever en doelgerichter vrijwilligers inzetten om activiteiten mee te organiseren of aan deel te nemen en dit niet alleen bij bestuursleden neerleggen.

Contact informatie

Stichting Mukomeze is online te vinden via www.mukomeze.nl

U kunt Stichting Mukomeze bereiken via: info@mukomeze.nl

Het bankrekeningnummer van Stichting Mukomeze is NL95 RABO 01435.58.927, SWIFT code: RABONL2U (Rabobank Breda). Uw giften zijn fiscaal aftrekbaar aangezien Stichting Mukomeze een Algemeen Nut Beogende Instelling is (ANBI).

Stichting Mukomeze is opgericht op 8 mei 2008 in Den Haag, Nederland. Stichting Mukomeze is momenteel gevestigd in Breda en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27318760. Het RSIN/Fiscaal nummer is 8193.96.436.

